

Rok w pandemii. Rok wyzwań

**Jak zmierzyć się
z zawieszaniem działań
organizacji pozarządowych?**

Diagnoza

Zawieszenie działań organizacji

W konsekwencji pandemii:

11%

organizacji zawiesiło **wszystkie** działania

30%

organizacji zawiesiło **większość** działań

Powody zawieszenia działań:

Działania organizacji wymagają kontaktu bezpośredniego z odbiorcami, który w pandemii jest utrudniony lub niemożliwy

Działania organizacji są powiązane z funkcjonowaniem instytucji (np. szkoła, przychodnia, biblioteka), które w trakcie pandemii ograniczyły lub wstrzymały działania

Odbiorcy organizacji są w grupach szczególnie narażonych na konsekwencje pandemii (np. seniorzy, osoby chore itd)

Brakowało środków finansowych niezbędnych do prowadzenia działań, ponieważ organizacja straciła źródła finansowania/sponsorów

Brakowało rąk do pracy ponieważ działacze/wolontariusze organizacji przestali się angażować w działania ze względu na pandemię

Zawieszenie działań dotyczyło części organizacji:

zajmujących się rozwojem lokalnym, kulturą i sztuką oraz sportem i turystyką

działających na terenach wiejskich i w małych oraz średnich miastach

działających wyłącznie społecznie (nie posiadających płatnych pracowników i współpracowników)

Brak działań on-line

Poziom aktywności organizacji w dobie pandemii jest w dużej mierze związany z tym, w jakim stopniu jest ona w stanie przenieść swoje działania do internetu.

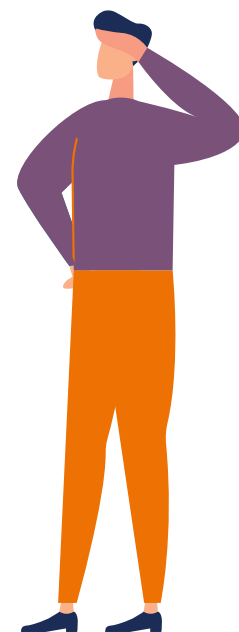
39%

organizacji deklaruje, że praktycznie żadnych działań nie prowadzi online

81%

Zdecydowana większość z nich (81%) twierdziła, że nie pozwala na to charakter ich działań

Eksperci i ekspertki podkreślają negatywne konsekwencje trwałego zawieszenia działań organizacji:

” W konsekwencji zamknięcia części organizacji czeka nas marazm społeczny, głównie na wsi i w małych miejscowościach. Część dziś zawieszonych organizacji się po prostu nie podźwignie i będziemy mieć jeszcze większe zróżnicowanie, rozwarstwienie między dużymi organizacjami, a tymi mniejszymi. Więc czeka nas pewne przetasowanie w sektorze społecznym.

Mirostawa Hamera

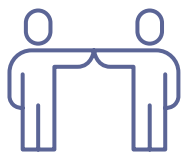
**Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw
Pozarządowych, Wrocław**

” Z moich obserwacji wynika, że w takich obszarach jak kultura czy rozwój lokalny organizacje zamroziły działalność mniej więcej rok temu i trudno dać im impuls pobudzający do działania. Ludzie cały czas czekają na lepszy czas, aż minie pandemia. To szczególnie widać w średnich miejscowościach. [...] A to przecież właśnie od tych podmiotów szedł impuls do tego, żeby coś się działo i zmieniało w społecznościach, to obszar kultury i rozwoju lokalnego włączał mieszkańców do działań. Brak takich przedsięwzięć może cofnąć nas o parę lat w obszarze budowania aktywnych społeczności.

Łukasz Waszak

**Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw
Obywatelskich OPUS, Łódź**

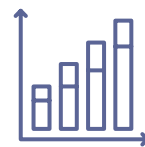
Potrzeby organizacji

Utrzymanie kontaktu z odbiorcami swoich działań

Prowadzenie działań odpowiadających na aktualne potrzeby odbiorców

Utrzymanie wysokiego poziomu prowadzonych działań

Poznanie przykładów działań dostosowanych do warunków pandemii

Zdobycie umiejętności i środków do prowadzenia działań w nowej formule

Pomoc we wdrożeniu nowych form działań

Podpowiedzi praktyków

Dzielenie się z organizacjami inspirującymi przykładami pokazującymi, jak w działaniach w pandemii można “wyjść poza schemat”

” Grupa organizacji nieprowadzących działań jest według mnie bardzo zróżnicowana. Widzę w niej przynajmniej trzy podgrupy. Pierwsza to organizacje, które także przed pandemią realnie nie prowadziły działań. I dla nich wiele się w pandemii nie zmieniło.

Druga grupa to takie organizacje, które faktycznie nie są w stanie prowadzić działań, bo ich charakter polega na kontakcie fizycznym, a dziś z powodu różnego rodzaju zakazów pewnych rzeczy nie wolno.

Ale wydaje mi się, że jest jeszcze taka grupa organizacji, która mówi: “Nie działamy, bo się nie da”. Pracuję z organizacjami, które mają taką perspektywę, że się nie da, ale po kilku spotkaniach się okazuje, że się da. Po prostu jest to czasami kwestią wyjścia poza jakiś schemat czy nauczania się czegoś nowego. Według mnie jest to grupa, na której warto się skupić, np. inspirować do nowych form działań, bo im samym czasami jest trudno wymyślić, jak coś zrobić inaczej niż dotychczas.

Joanna Czarnik

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, Kraków

Wspieranie organizacji w przeformułowywaniu ich dotychczasowych form działań

Przebranzowanie, przeorganizowanie działań nas dopiero czeka. Tylko nie wiem, kiedy się to zadzieje. Do poprzedniej “normalności” już nie wrócimy.

Mirosława Hamera

Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw
Pozarządowych, Wrocław

Każda organizacja musi dziś wykonać tę pracę nowego wymyślania się samodzielnie. My możemy jej w tym potowarzyć, wspierając ją w ten sposób.

Aneta Krawczyk

Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji
Pozarządowych, Warszawa

Utrzymywanie bieżącego kontaktu z przedstawicielami organizacji, bycie blisko nich i pytanie o potrzeby

Dużym wsparciem jest Centrum Organizacji Pozarządowych, ponieważ oni są blisko organizacji. Zwiększyli częstotliwość spotkań przy kawie, by rozmawiać o możliwościach pozyskiwania środków finansowych i rozszerzania zakresu działań.

Agnieszka Lis

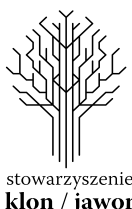
Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji
Pozarządowych, Katowice

W pandemii otwiera się dużo możliwości, pojawiają się nowe doświadczenia. Ważna jest postawa wewnątrz organizacji: gotowość do eksperymentowania, otwartość na nowe. Nie wiemy, co się wydarzy w przyszłości, więc jedyne, co możemy zrobić, to myśleć taką metodą scenariuszową: projektować różne scenariusze nie przywiązując się do żadnego z nich, ale trenując sobie myślenie o tych scenariuszach. Może to jest coś, co mogłoby się dzieć w naszym środowisku, tzn. osvajanie różnych scenariuszy, żeby się ich nie bać, im nie zaprzeczać, ale podejść do nich kreatywnie.

Joanna Czarnik

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, Kraków

Materiał powstał na podstawie badania przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor „[Rok w pandemii. Raport z badania organizacji pozarządowych 2020/2021](#)”

Projekt jest finansowany w ramach Programu „Fundusz pomocowy dla organizacji pozarządowych oraz inicjatyw obywatelskich 2020”, utworzonego przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności, realizowanego przez Fundację Edukacja dla Demokracji.